

Sygn. akt II PK 68/07

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lipca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kwaśniewski

w sprawie z powództwa S. M.

przeciwko D. Sp. z o.o. w D.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 17 lipca 2007 r.,

skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S.

z dnia 8 marca 2006 r.,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) nie obciąża powódki kosztami zastępstwa procesowego poniesionymi przez stronę pozwaną w postępowaniu kasacyjnym.

Uzasadnienie

W skardze o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2004 r., skarżąca S. M. wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości. Jako podstawę skargi o wznowienie postępowania skarżąca powołała art. 403 § 2 k.p.c. wskazując, że wykryła takie okoliczności faktyczne i środki dowodowe, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

Wyrokiem z dnia 8 marca 2006 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy na podstawie art. 412 § 2 k.p.c. oddalił skargę o wznowienie postępowania. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy stwierdził, że pierwsza z podstaw wznowienia postępowania, na którą powołała się skarżąca dotyczy wykrycia przez nią pod koniec lipca 2002 r. środków dowodowych w postaci zeznań świadków [...], które mają dowodzić, że pozwany pracodawca nie dokonał konsultacji związkowej określonej w art. 38 k. p. Sąd Okręgowy podstawę tą uznał za zgłoszoną po upływie terminu, o którym mowa w art. 407 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy ustalił, że skarżąca po wydaniu wyroku przez Sąd Okręgowy w S. w dniu 10 lipca 2002 r., w dniu 10 października 2002 r. złożyła skargę o wznowienie postępowania, powołując się na okoliczności faktyczne i środki dowodowe (zeznania świadków [...]) analogiczne jak w niniejszej skardze o wznowienie. Z treści uprzednio złożonej skargi, jak i ze skargi będącej przedmiotem niniejszego postępowania wynika, że skarżąca dowiedziała się o powoływanej podstawie wznowienia pod koniec lipca 2002 r. W dniu 31 października 2002 r. skarżąca wniosła kasację od wyroku Sądu Okręgowego. Konsekwencją tego było cofnięcie przez nią w dniu 29 września 2003 r. skargi o wznowienie postępowania.

Według Sądu Okręgowego skarżąca składając ponownie w dniu 19 stycznia 2005 r. skargę o wznowienie postępowania, po wydaniu w dniu 21 października 2004 r. orzeczenia Sądu Najwyższego, nie może skutecznie powołać się na określone fakty i dowody wywodząc, że zachowała ustawowy termin do wniesienia skargi (art. 407 k.p.c.). Termin trzymiesięczny w tym przypadku nie może być liczony od dnia wydania orzeczenia przez Sąd Najwyższy, lecz od dnia dowiedzenia się o podstawie wznowienia (od końca lipca 2002 r.).

Drugą z podstaw skargi o wznowienie postępowania było wykrycie u skarżącej choroby zawodowej, o czym miała dowiedzieć się w październiku 2003 r., a co mogło wpłynąć na ocenę zasadności wypowiedzenia jej umowy o pracę na podstawie art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 8 k.p. Sąd Okręgowy uznając bezzasadność tej podstawy stwierdził, że nawet w sytuacji, gdyby skarżąca miała wcześniej wiedzę, że jej choroba jest chorobą zawodową, nie miałoby to wpływu na zasadność wypowiedzenia jej stosunku pracy. Pozwany pracodawca bowiem wypowiedział skarżącej umowę o pracę z powodu długotrwałej absencji w pracy, co dezorganizowało poważnie proces produkcji. Według Sądu Okręgowego trwanie w sytuacji, gdy pracownik z powodu choroby nie jest w stanie świadczyć umówionej pracy jest sprzeczne z samą istotą i celem stosunku pracy. Nie ma przy tym znaczenia, czy choroba będąca podstawą długotrwałej nieobecności w pracy

jest chorobą zawodową czy nie. Stwierdzenie choroby zawodowej mogłoby być jedynie podstawą uzyskania przez pracownika świadczeń określonych w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

W skardze kasacyjnej (błędnie nazwanej kasacją) wniesionej przez powódkę od powyższego wyroku Sądu Okręgowego skarżąca wskazała na istotne zagadnienia prawne wskazujące na konieczność rozpoznania kasacji:

„Czy trzymiesięczny termin wniesienia skargi o wznowienie liczy się bezwzględnie od dnia dowiedzenia się o podstawie wznowienia czy od dnia uprawomocnienia się wyroku, w sytuacji strona dowiedziała się o podstawie wznowienia pomiędzy wyrokiem Sądu Okręgowego a wyrokiem Sądu Najwyższego, czyli przed prawomocnym rozstrzygnięciem postępowania?

Czy sądem uprawnionym do rozpatrzenia skargi o wznowienie jest sąd pierwszej instancji w wypadkach objętych zdaniem drugim art. 405 k.p.c. gdy wniesione od nich środki odwoławcze w postaci apelacji i kasacji „co do istoty sprawy” zostały odrzucone?”

Ponadto skarżąca wskazała na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości:

„Czy pracodawca narusza przepisy o wypowiedzaniu umowy o pracę gdy mimo obowiązku prawnego wynikającego z art. 38 § 1 k. p. w związku z art. 23² oraz art. 30 ust. 2¹ ustawy z dnia 23 maja 1981 r. o związkach zawodowych (DZ.U. Nr 55, póź. 234 ze zm.), że w każdym przypadku zamierzonego wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę zawartej na czas nie określony o zamiarze zwolnienia powinien powiadomić pisemnie organizację związkową zwracając się równocześnie o informację, czy dany pracownik korzysta z jej obrony stosownie do postanowienia art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o związkach zawodowych nie zrobi tego a w momencie w ręczeniu pracownikowi zatrudnionemu na czas nieokreślony wypowiedzenia umowy o pracę nie posiada wiedzy o jego przynależności związkowej lub

czy podlega jego obronie stosownie do postanowienia art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o związkach zawodowych. A wiedzę, że pracownik nie jest członkiem związku zawodowego lub nie

podlega jego obronie stosownie do postanowienia art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o związkach zawodowych uzyskał dopiero (po tygodniu, miesiącu itd.) po wręczeniu pracownikowi wypowiedzenia umowy o pracę."

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Pierwsze z zagadnień prawnych, które wynikają z rozpoznawanej skargi kasacyjnej dotyczy terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, określonego w art. 407 § 1 k.p.c. Skarżąca przedstawiła pogląd zgodnie z którym początek terminu, o którym mowa w powyższym przepisie nie powinien rozpoczynać się przed zakończeniem postępowania kasacyjnego od wyroku, który – przed nowelizacją wynikającą z ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy o Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 21005 r. Nr 13, poz. 98) – był wyrokiem nieprawomocnym. Nie kwestionując zasadności takiego poglądu, należy uznać, że nie występuje na jego tle zagadnienie prawne, gdyż w uzasadnieniu zaskarżonego skargą kasacyjną wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 8 marca 2006 r., Sąd ten wyraźnie zajął stanowisko podobne do tego jakie skarżąca uważa za prawidłowe.

Wprawdzie co do jednej z rozpatrywanych podstaw skargi o wznowienie postępowania Sąd Okręgowy stwierdził, że została ona zgłoszona z naruszeniem terminu określonego w art. 407 § 1 k.p.c., ale jednak i w odniesieniu do tej podstawy – skargi o wznowienie postępowania nie odrzucił ale ją oddalił po merytorycznym rozpatrzeniu.

Sąd Okręgowy stwierdził bowiem, że zgłoszone w skardze o wznowienie postępowania nowe dowody dotyczą braku przeprowadzenia konsultacji ze związkiem zawodowym w trybie art. 38 k.p. nie mają żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż podstawą wyroku zaskarżonego skargą o wznowienie postępowania było ustalenie, iż powódka nie była członkiem Związku Zawodowego i nie korzystała z jego indywidualnej obrony, co czyniło zbędnym wymóg konsultacji zamiaru wypowiedzenia umowy o pracę z zakładową organizacją związkową.

Wobec podstaw wyroku zaskarżonego skargą o wznowienie postępowania, które zostały odpowiednio rozpatrzone w wyroku zaskarżonym skargą kasacyjną bezprzedmiotowe jest także przedstawione w skardze zagadnienie prawne, które miałyby odnosić się do „prześledzenia” wstępnego etapu wyjaśnienia kwestii czy

pracownik jest członkiem związku zawodowego albo czy korzysta z ochrony związkowej. W sprawie zostało bowiem prawomocnie ustalone i nie zostało podważone w postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania ustalenie przesądzające o wyniku sprawy – że powódka nie była członkiem związku zawodowego i nie korzystała z jego indywidualnej obrony.

Zagadnienie prawne, lub potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości w rozumieniu przepisów określających przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania muszą występować w sprawie. Sąd Najwyższy rozpoznając kasację jest bowiem – stosownie do art. 398¹³ § 1 i § 2 k.p.c. związany zakresem danej sprawy, w granicach zaskarżenia i ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Nie występuje też w sprawie zagadnienie prawne dotyczące art. 405 k.p.c. Skarżąca bowiem sformułowała oderwane od okoliczności sprawy pytanie o sytuację rozpatrywania skargi o wznowienie postępowania przez sąd pierwszej instancji „gdy środki odwoławcze w postaci apelacji i kasacji co do istoty sprawy zostały odrzucone”. W rozpatrywanej sprawie nie było takiego „odrzućenia”. Wyrokiem z 10 lipca 2002 r. Sąd Okręgowy w S., będący Sądem drugiej instancji oddalił apelację powódki. Natomiast wyrokiem z dnia 21 października 2004 r. I PK 642/03 Sąd Najwyższy oddalił kasację powódki.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 1 i § 2 k.p.c.